

Γραμμικές καλλιέργειες ελιάς

του ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΩΣΤΕΛΕΝΟΥ*

Για την αντιμετώπιση λοιπόν και/ή τον περιορισμό των δύο αυτών προβλημάτων, οι δύο μεγαλύτερες ελαιοπαραγωγές χώρες του κόσμου, η Ισπανία και η Ιταλία, άρχισαν να προσανατολίζονται – πειραματίζονται σε εναλλακτικές μεθόδους συγκομιδής.

Στις χώρες αυτές λοιπόν υιοθετήθηκε αρχικά η δόνηση των ελαιοδένδρων, αυξάνοντας την ταχύτητα της συγκομιδής μέχρι και σε 25 δένδρα την ώρα με συνεργεία των 4-6 ατόμων, αλλά και πάλι ο ρυθμός παρέμενε αρκετά χαμηλός. Στην συνέχεια όμως στράφηκαν σε άλλες μεθόδους ακόμα πιο ριζοσπαστικές - αποδοτικές, ακολουθώντας αυτήν την φορά τεχνικές που από χρόνια εφαρμόζονται στην αμπελοουργία. Έτσι λοιπόν προέκυψαν οι πυκνές γραμμικές καλλιέργειες ελιάς όπου σχεδόν όλες οι εργασίες, από το κλάδεμα μέχρι και την συγκομιδή γίνονται μηχανικά και με ελάχιστο προσωπικό.

Για την εγκατάσταση πυκνών γραμμικών ελαιώνων χρησιμοποιούνται συγκεκριμένες ποικιλίες ελιάς, μικρής σχετικά ανάπτυξης και μεγάλης παραγωγικότητας. Στην Ισπανία φυτεύονται περισσότερο οι ποικιλίες Arbequina, Arbequina IRTA i-18, Arbosana και η δική μας η Κορωνέικη, ενώ στην Ιταλία περισσότερο οι ποικιλίες Fs - 17 και I - 77. Οι πιο πάνω ποικιλίες ελιάς χρησιμοποιούνται επίσης και για την εγκατάσταση γραμμικών καλλιεργειών στην Αμερική, την Βόρεια Αφρική και την Αυστραλία. Συνοδικά τα τελευταία 12-15 χρόνια έχουν φυτευτεί περισσότερα από 90.000 στρέμματα πυκνών γραμμικών ελαιώνων σε όλο τον κόσμο.

Τα τελευταία 2-3 χρόνια άρχισαν να γίνονται και στην Ελλάδα κάποιες δειλές και περιορισμένες προσπάθειες εγκατάστασης πυκνών γραμμικών ελαιώνων, κυρίως στην Δυτική Πελοπόννησο, την Κορινθία και την Αργολίδα. Η όλη προσπάθεια στηρίζεται αποκλειστικά στην ιδιωτική πρωτοβουλία κάποιων παραγωγών, από την μία πλευρά, που ενδιαφέρονται να πειραματισθούν στις νέες αυτές

Με την επέκταση και την εντατικοποίηση της καλλιέργειας της ελιάς τις τελευταίες δεκαετίες σε όλη την νότια Ευρώπη (Ισπανία, Ιταλία, Ελλάδα κ.α.), την Αμερική και την Αυστραλία, προέκυψαν διάφορα προβλήματα με σημαντικότερα την δυσκολία εξεύρεσης εργατικού δυναμικού και τα υψηλά κόστη συγκομιδής του ελαιοκάρπου.

μεθόδους και φυτωριούχων, από την άλλη, που διαθέτουν και πολλαπλασιάζουν περιορισμένα τις πιο πάνω ποικιλίες ελιάς. Μεγάλο ενδιαφέρον έχουν δείξει επίσης οι έλληνες ελαιοπαραγωγοί και για ποικιλία Κορωνέικη, την οποία οι Ισπανοί θεωρούν κατάλληλη γι' αυτόν τον σκοπό.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΥΚΝΩΝ ΓΡΑΜΜΙΚΩΝ ΕΛΑΙΩΝΩΝ

Αποστάσεις φύτευσης

Οι φυτεύσεις γίνονται στα 1,5 - 2,5 μ. επί της γραμμής X 3,0 - 5,0 μ. μεταξύ των γραμμών, με συχνότερες τις αποστάσεις 1,5 - 2,0μ. X 4,0 - 5,0μ. Ίσως για την Ελλάδα να είναι προτιμότερο το 1,5μ. X 5,0μ., το οποίο αργότερα και σε περίπτωση αποτυχίας μπορεί να μετατραπεί αρχικά σε πυκνό 3,0μ. X 5,0μ., αφαιρώντας ένα φυτό επί της σειράς και αργότερα σε συμβατική καλλιέργεια 6,0μ. X 5,0μ. αφαιρώντας επιπλέον ένα ενδιάμεσο φυτό.

Διαμόρφωση

Τα νεαρά δενδρύλλια διαμορφώνονται στον αγρό σε μονοκωνικό σχήμα, δηλαδή σαν κυπαρισσάκι και το τελικό ύψος τους κυμαίνεται από 3,0 έως 3,5 μέτρα.

Καρποφορία

Τα νεαρά δενδρύλλια εισέρχονται σε καρποφορία το 3^ο έτος από την φύτευσή τους στον αγρό. Πλήρης καρποφορία ανά στρέμμα και ανά ελαιοδένδρο επιτυγχάνεται στο 6^ο με 7^ο έτος από την φύτευσή τους.

Παραγωγή

Η αναμενόμενη πλήρης παραγωγή ελαιοκάρπου ανά στρέμμα ανέρχεται στα 1.000 κιλά, με ανώτατες αιχμές τα 1.500 κιλά την χρονιά πλήρους παραγωγής. Η συνοδική παραγωγή λαδιού κυμαίνεται από 200 έως 300 κιλά λάδι στο στρέμμα.

Διάρκεια φυτείας

Σήμερα υπάρχουν σε όλο τον κόσμο πυκνές γραμμικές φυτείες ελιάς ηλικίας το πολύ 13 έως 15 ετών. Προς το παρόν είναι άγνωστα τα προβλήματα που ενδέχεται να προκύψουν από την μεγάλη πυκνότητα των δένδρων καθώς και οι πιθανές ρύσεις και οι απαραίτητοι χειρισμοί που πρέπει να δεχθούν. Πιθανολογείται ότι στην ηλικία των 12 - 18 ετών όλα τα δένδρα κατατομούνται στο ύψος του εδάφους και από τους βλαστούς που εκπτύσσονται επιλέγεται ένας, ο καταλληλότερος, ο οποίος και διαμορφώνεται εκ νέου σε μονοκωνικό σχήμα.

Κόστος Μηχανής

Το κόστος κτήσης της ελαιοσυλλεκτικής μηχανής κυμαίνεται από 160.000 έως 200.000 Ευρώ.

Απόδοση Συγκομιδής

Με δύο άτομα προσωπικό είναι δυνατόν να συγκομισθούν περισσότεροι από 15 τόνοι ελαιοκάρπου το 8-ωρο, με δυνατότητα περαιτέρω αύξησης των ρυθμών συγκομιδής.

Αποτελεσματικότητα

Στην ποικιλία Arbequina η αποτελεσματικότητα συγκομιδής ελαιοκάρπου αγγίζει το 95%. Δυστυχώς δεν είναι γνωστή η αποτελεσματικότητα της μεθόδου στην ποικιλία Κορωνέικη.

* Γεωπόνος, παραγωγός μοσχευμάτων, δενδρυλλίων, βοιβών, Τροιζήνα - Τροιζηνίας

